दृश्यते येनेदमाह (१) पूर्वमुपशमय्य होम इति होमग्रहणादग्निहोत्रविषयता गम्यते अपरे तु सर्वविषयं मन्यन्ते । देव॰ अग्निहोत्रे विहारकाले गार्हपत्यानुगमनऽएतद्भवतीति कर्कसम्प्रदायकारौ अन्ये तु सर्वदैवैतद्भवतीत्याहुः । आहवनीयजागरणे वा तत एवोद्धरणम् ॥५॥ आहरणे गार्हपत्यानुगमने तत एवाहवनीयोद्धरणम् शेषश्च गार्हपत्यकार्ये । देव॰ इतः प्रभृति अग्निहोत्रहोमविषयाण्येव नैमित्तिकान्यभिधीयन्ते । यः प्रागुद्धृतः स आहवनीयः यश्चाहवनीयस्थाने अवशिष्टः स गार्हपत्यः · पूर्वोद्धृत एव दक्षिणाग्निराहृत्य वितृतीये स्थाप्यः · एवं कृत्वाग्निहोत्रं होतव्यम् होमान्ते गार्हपत्यस्य मन्थनं कार्यम् । पक्षान्तरमाह · आहृत्य वा ॥६॥ गार्हपत्यस्थानमाहवनीयम् पुनरुद्धरणम् · शेषश्च गार्हपत्यः । देव॰ अत्रापि होमान्ते गार्हपत्यस्य मन्थनं कार्यम् । उलपराज्यागताद्वा ॥७॥ उलपराज्ञी तृणावर्तिरुच्यते · तया वा ज्वलन्त्या गार्हपत्यस्थानमागतात् पुनरुद्धरणं भवति । निर्मथ्य वा ॥८॥ (१२. ४. ३. ८) · अस्मिंश्च पक्षे न्यायप्राप्तमेवैतदिति नैमित्तिकं भवति · प्राप्तस्य चोपादानमितरैः सह विकल्पार्थम् । देव॰ अथवा गार्हपत्यं निर्मथ्य तत उद्धरणम् · न चास्मिन्पक्षे होमान्ते मन्थनम् कृतत्वात् । निर्मन्थनपक्षे प्रकारद्वयमाह · समारोह्यासमारोह्य वा पूर्वमुपशमय्य पूर्ववद्धोमः ॥९॥ समारोह्य पूर्ववदुदकस्थानान्युपलिप्य (३) निर्मथ्य सकृदुद्धृते सायम्प्रातर्होमः · असमारोह्य पूर्वस्योपशमनं कृत्वा निर्मथ्योद्धृत्यात्रैव होमः · एवं हि श्रूयते (१२. ४. ३. ९-१०) । देव॰ तत्रासमारोपपक्षे पूर्वमाहवनीयमुपशम्य उपशान्तं कृत्वा गार्हपत्यं निर्मथ्य स्वस्थानऽएव संस्थाप्य स्वस्थानऽएवाहवनीयमुद्धृत्य तत्रैवाग्निहोत्रहोमः पूर्वोद्धृत एव दक्षिणाग्निः · समारोह्येति पक्षे तु आहवनीयं समारोह्य पूर्ववद्धोमः दक्षिणाग्निः पूर्वोद्धृत एव तत्र नीयते । त्रिराहृतो दक्षिणाग्निरनुगह्येच्चेत् अनाहरणमस्य तदहरेके ॥१०॥ एके शतकृत्वोऽप्युद्धरन्ति · अनाहरणपक्षे च तदर्थत्वात्तत्साध्यकर्मलोपः । जाग्रतमाहवनीयमभ्युद्धरेच्चेत्तदुक्तम् ॥११॥ तदुक्तमिति ग्रहणमुत्तरविवक्षार्थम् । देव॰ यदि अनुपशान्तमाहवनीयं भ्रान्त्या गार्हपत्यादभ्युद्धरेत् तदा तदुक्तम् तत्प्रायश्चित्तमुक्तम् · किंतु आध्वर्यवमेव · अन्यस्यानुक्तत्वात् · एवं च सत्याध्वर्यवं कृत्वा भ्रान्त्योद्धृतस्य गार्हपत्य-